

BRUSSEL

BEWEEGT

Wensennota voor VGC-beleidsmakers

Samen levendigheid brengen. Streven naar een warme en harmonieuze maatschappij. Daar ligt de kracht van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Bijna 30 erkende koepels, meer dan 500 afdelingen en een veelvoud aan vrijwilligers dragen hier elk dag, in elke Brusselse gemeente, toe bij. In de luwte of soms de spotlights. Maar altijd even enthousiast. Ook na de verkiezingen van 2024 sleutelen zij graag verder aan maatschappelijke uitdagingen. Geruggesteund door stabiele kaders en erkentelijke beleidsmakers.

We sommen onze hartenwensen beknopt op.

DE FEDERATIE

sociaal-cultureel werk
& amateurkunsten

1. APPRECIATIE VOOR TOEGEVOEGDE WAARDE

Straffe methodieken, bakken praktijkervaring, een brede waaier aan thema's, expert in verbinding en oog voor doelgroepen. Voortdurend in beweging en gefocust op leren, ontmoeten en verrijkend cultuuraanbod. Bovendien co-creatief, inspeland op maatschappelijke urgenties en participatief aangelegd met oog voor kwetsbaren. Dat is erkend sociaal-cultureel volwassenwerk in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. **Onmisbaar voor het stedelijk weefsel.**

Op het vlak van waardering en zichtbaarheid van deze sector zijn stappen vooruit gezet. Denk aan: het extra budget voor aangepast vrijetijdsaanbod tijdens corona (met bijhorende campagne); de nabijheid & aanspreekbaarheid van zowel administratie als politici. Ook de inhoudelijk goed gestoffeerde nieuwsbrief en geplande website komen tegemoet aan de noden van de sector, net als de Trefdag waar verder potentieel inzit (uitwisseling).

Toch liggen er nog **kansen en uitdagingen** om onze diverse sector prominenter in beeld te brengen. Onze aanbevelingen: extra exposure tijdens de week van de vrijwilliger en een deal met BRUZZ. Evalueer 'Let's make a mark' want er is sprake van een mismatch. De oproep spreekt SCW te weinig aan, ze willen weten of ze überhaupt kans maken. De grote inbreng van onze organisaties verdient niet afluende aandacht en appreciatie!

De zoektocht om gemeenschapscentra dichterbij sociaal-cultureel volwassenenwerk te brengen, vraagt om verdere verdieping. En "Brussel 2030", kan een hefboom zijn om creatieve krachten te bundelen. Sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt graag betrokken.

Gezien worden is één ding. Gehoord worden van even groot belang. Heel wat oplossingen voor (stedelijke) uitdagingen zijn pas oplossingen als ze gedeeld en gedragen zijn door heel wat Brusselaars. De kennis en ervaring van onze sector is dan ook een sterke troef. **Versterk sociaal-cultureel volwassenenwerk in hun rol als expert en bruggenbouwer.** Het zijn specialisten in weten waar burgers wakker van liggen, nabijheid en dialoog, verbinding en inclusie. Zie sociaal-culturele organisaties niet als middel, maar **als volwaardige partner.** Het participatieproject Stadspiratie (2020) waarbij SCW het beleid mee vorm kon geven, of de betrokkenheid bij Resokit (toolkit connectie met de buurt) zijn exemplarisch. Meer van dat. Betrek het middenveld van bij de start. En blijf na 'onderzoek' investeren in de uitrol, met oog op echte impact.

2. NOOD AAN STABIELE KADERS

De huidige Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft het goed voor met onze organisaties. De ondersteuning van het verenigingsleven is al jaar en dag een certitude. Op die manier wil het college van de VGC dit **solide segment** van het maatschappelijk middenveld versterken.

Waar zien we nog verbeterpunten:

De verordening die de erkenning en subsidiëring van het sociaal-cultureel werk in Brussel regelt, werd de afgelopen beleidsperiode geëvalueerd en in de gewenste richting bijgestuurd. Deze regelgeving hoeft de komende jaren niet opnieuw in vraag worden gesteld. We waarderen de vrijheid om vanuit eigen waarden te mogen handelen.

De verwachtingen van de overheid moeten wel in verhouding blijven staan met de toegekende middelen en grootte van een organisatie. Bovendien leeft de wens om projectlijnen te creëren op maat van de sector. Inspraak is nodig om ongewenste drempels als te korte indientijd of hoge eigen inbreng, voor te zijn.

Zowel overheden als organisaties staan voor budgettaire uitdagingen. Toch is het belangrijk voor het sociaal-cultureel werk om over de jaren heen over voldoende middelen te beschikken. We kunnen niet hetzelfde doen met minder capaciteit of budget. Dit betekent: structurele personeels- en werkingsmiddelen **automatisch indexeren**.

Voorzie betaalbare en toegankelijke ruimte om te verenigen, beleven, leren, delen, ... Het is een andere onontbeerlijke hefboom voor sociaal-cultureel werk. **Een (dreigende) daling van infrastructuur** hypothekeert immers de dynamiek van de werking. Er is al oog voor gebruik van leegstaande panden, schoolgebouwen en kerkinfrastructuur. Maar een doordacht samenspel tussen de VGC en lokale besturen is absoluut noodzakelijk, net als de afstemming qua dienstverlening tussen de Franse en Vlaamse gemeenschap.

In het licht van een mogelijke nieuwe **staats hervorming** stippen we alvast dit aan: blijf vanuit de VGC in elke gemeente investeren in het Nederlandstalig sociaal-cultureel werkveld. Verenigingen mogen niet de dupe worden van een taalstrijd. Nabijheid ten aanzien van de burger en vereniging is en blijft belangrijk voor een goede dienstverlening en verstandhouding. Daarnaast dringen we aan om rekening te houden met de Brusselse realiteit, namelijk werkingen die de gemeentegrenzen snel overstijgen en niet 1-op-1 gekoppeld kunnen worden aan één lokaal bestuur.

In het verlengde: 19 gemeenten met elk hun **autonoom lokaal cultuurbeleid** werkt de transparantie van ondersteuningsmogelijkheden voor het verenigingsleven niet in de hand. Er is minstens nood aan een **centraal overzicht van diensten en ondersteuning of een loketfunctie voor kunst en cultuur**. En waar zinvol ook betere afstemming van de regelgeving om versnippering van beleid tegen te gaan.

3. ACTUELE THEMA'S

Als we de blik extern richten, **welke samenleving willen we dan, over pakweg 10 jaar?**

Onderstaande thema's vragen volgens ons om verhoogde aandacht. Sociaal-culturele organisaties bouwen er immers zelf expertise rond op, experimenteren, innoveren, gaan letterlijk aan de slag.

WAAR KAN DE VGC MEE HET VERSCHIL MAKEN?

Lange termijn denken, compromissen of algemeen belang zijn soms ver zoek. Tegelijk krijgen burgers dikwijls het gevoel niet mee te tellen, of niet mee te kunnen. Beslissingen gebeuren vaak boven hun hoofd. Het VGC-college toont verhoogde **alertheid voor participatie**. Graag meer van dat!

↳ Kies niet alleen voor snelle oplossingen of ad hoc (nep)inspraak. Zet meer in op langdurige, trage, **complexe processen voor meer draagvlak**. En betrek sociaal-culturele organisaties van bij het begin, ongeacht het thema. Het kan de hardheid en online haatspraak deels mee wegmasseren.

Samenleving maken wordt steeds complexer. Samen leven vertaalt zich ook in de fysieke ruimte. Een plek waar iedereen zich veilig en welkom moet voelen.

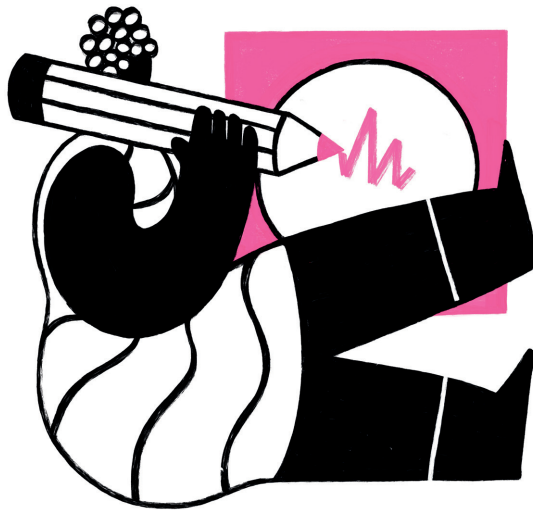
↳ Omarm de **publieke ruimte**. Streef naar **veiligheid** en ga voor een inclusief ontwerp van de stad. Heb daarbij oog voor vlotte en betaalbare **mobiliteit**. Leg het vraagstuk 'hoe de publieke ruimte beter kunnen benutten' ook aan het sociaal-cultureel werk voor. Zij bereiken immers diverse gebruikersgroepen die de drempels perfect kunnen benoemen.

Superdiversiteit blijft constant in beweging, ook in de Brusselse context. Evolueren naar 'een inclusieve nieuwe wij' is een werk van lange adem. Onbedoelde stigmatisering, sociale ongelijkheid en racisme moeten eruit, met echte openheid in de plaats. Verhoogde inspanningen om verdeeldheid tegen te gaan zijn nodig.

↳ De VGC heeft een sleutel in handen met haar **taalbeleid**. Blijf in een superdiverse samenleving respect tonen voor andere talen. Blijf nadenken en mee evolueren. Het is balanceren tussen drempels verlagen en alle burgers betrekken én Nederlandstaligen ruimte en plek geven. Blijf daarnaast investeren in **sociale cohesie** zowel op micro als macroniveau. Wijkcontracten en het connecteren van doelgroepen en gemeenschappen zijn succesvolle formules gebleken. Blijf ook daarin sociaal-culturele organisaties betrekken.

Iedereen mee, betekent ook inclusiegedachte als het over **digitalisering** gaat. We dreigen bevolkingsgroepen achter te laten. Het gaat te snel, niet iedereen heeft toegang, mankeert de vaardigheden of vindt de digitale wereld mentaal belastend.

- ↳ Kijk voldoende achterom. Wanneer wel of bewust niet digitaliseren? **Zijn er alternatieven voorzien?** Zijn er kansen tot bijscholing of ondersteuning? Zowel in de dienstverlening naar vrijwilligers toe of bewijsvoering van gesubsidieerde koepelorganisaties: keep it simple please.

De Brusselse organisaties blijven zich komende jaren met passie en goesting inzetten. We dagen de VGC uit om hetzelfde voor cultuur te doen.

GEBOEID?

Ga met ons in gesprek.
Contacteer hannes@defederatie.org

In naam van het regionaal en bijzonder
sociaal-cultureel werk, door De Federatie (2023).

